

Коробова І. В. Розвиток пізнавального інтересу учнів основної школи в процесі ігрового навчання фізики [Текст] / Т. А. Хороняк, І. В. Коробова // Пошук молодих. Вип. 15: 36. матер. Всеукр. студ. наук.-практ. конф. [«Технології компетентнісно-орієнтованого навчання природничо-математичних дисциплін»], (Херсон, 14-15 квітня 2016 р.) / Укладач: В. Д. Шарко. – Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2016. – С. 57-59. (2 стор.)

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ІГРОВОГО НАВЧАННЯ ФІЗИКИ

*Хороняк Т.А., Коробова І.В.
Херсонський державний університет*

Навчання фізики в основній школі є одним із основних, так як саме в процесі навчання фізики формується науковий світогляд учня, розвиваються його інтелектуальні та творчі здібності. Проте, як свідчать результати опитування вчителів фізики, основною проблемою у навчальному процесі є погана успішність школярів. Однією з причин цього є низький рівень мотивації учнів до вивчення дисциплін природничо-математичного циклу, зокрема фізики. Вчитель фізики має широкі можливості для формування позитивної мотивації в учнів до навчання, серед яких демонстрація цікавих дослідів, залучення учнів до спостережень, виготовлення саморобних приладів та інше. Окрім цього, для кращої мотивації навчання фізики вчитель може використовувати на уроках фізики *ігрові ситуації*.

Мета статті полягає у вивченні впливу використання ігрового навчання на розвиток пізнавального інтересу учнів під час проведення уроків фізики в основній школі.

З цією метою планувалося проведення педагогічного експерименту. *Педагогічний експеримент* – комплексний дослідницький метод, суть якого полягає в дослідженні педагогічного явища у спеціально створених умовах, організованих ситуаціях [1]. Для проведення педагогічного експерименту нами було розроблено навчально-методичне забезпечення до вивчення розділу «Взаємодія тіл», основною метою якого є формування та розвиток мотивації на різних етапах уроку.

Основними завданнями педагогічного експерименту були:

- з'ясувати, чи приділяють увагу вчителі етапу мотивації на уроках, а також чи використовують інші можливості уроку фізики для розвитку позитивної мотивації учнів до вивчення фізики;
- користуючись програмою, підручником і посібниками підібрати ігрові ситуації, які можуть бути використані при вивченні теми «Взаємодія тіл»;
- здійснити якісний аналіз та статистичне оцінювання результатів проведеного експерименту, зробити висновки.

Впровадження розробленої методики розвитку мотиваційної сфери школярів проводилося у два етапи, кожен з яких мав мету та методи дослідження (табл. 1).

Таблиця 1

Етапи проведення педагогічного експерименту

№	Етап дослідження	Мета дослідження	Методи дослідження	Методика обробки результатів
1	Констатувальний	Дослідження рівня мотивації учнів до вивчення фізики	Анкетування учнів	Якісний та кількісний аналіз
2	Формувальний	Впровадження у навчальний процес розроблених дидактичних матеріалів; дослідження рівня мотивації учнів до вивчення фізики в кінці педагогічного експерименту.	Спостереження; анкетування учнів.	Якісний та кількісний аналіз

До навчально-методичного комплексу ігрових ситуацій, запропонованих нами учням у процесі педагогічного експерименту, увійшли: методи «Есе», «Асоціативний куш», «Діаграма Ейлера-Вена» та інші, що проводились під час вивчення розділу «Взаємодія тіл» .

Педагогічний експеримент проводився на базі Херсонської загальноосвітньої школи I-III ступенів №36 Херсонської міської ради. До педагогічного експерименту були залучені 28 учнів 7 класу. З метою вивчення рівня мотивації учнів до вивчення фізики на початку та в кінці

педагогічного експерименту була використана анкета учителя англійської мови – С. Лебедевої, адаптована до нашого педагогічного експерименту [2]. Нижче наводимо зміст анкети, наданої учням під час опитування.

Тест-опитування «Ставлення до предмета - фізика»

1. *Для чого ти вивчаєш фізику?*
2. *Чи цікаво тобі на уроці фізики?*
3. *Чи хочеться тобі вміти розв'язувати задачі з фізики?*
4. *Як ти думаєш, чи потрібно вивчати фізику в школі?*
5. *Що тобі подобається на уроках фізики?*
  - а) розв'язувати задачі;
  - б) виконувати лабораторні роботи;
  - в) читати підручник;
  - г) дізнаватися цікаву інформацію;
  - д) дізнаватися про те де використовують знання з фізики.
6. *Чи подобається тобі коли вчитель веде урок у вигляді гри ?*
7. *Чи хотілося б тобі самому (самій) намалювати малюнок, підготувати якусь цікаву інформацію чи виконати пошукову роботу?*
8. *Чи змінилося твоє ставлення до предмету «Фізика»? (у кінці практики)*

Результати анкетування засвідчили, що 47% учнів вивчають фізику, щоб не отримати погану оцінку, але при повторному тестуванні найбільше вибиралися відповіді «мені подобається вчитель» та «це новий та цікавий предмет».

Якщо на початку на питання «Чи цікаво тобі на уроці фізики» тільки 11 % відповіли, що дуже цікаво, то на наступному тестуванні – 22%.

На 9% збільшилося бажання учнів розв'язувати задачі, на 11% – дізнаватися цікаву інформацію та виконувати лабораторні роботи, на 10% – бажання долучатися до гри на уроках фізики.

Використання ігрового навчання позитивно вплинуло на загальне засвоєння матеріалу, підтвердженням цього є рівень успішності учнів. У

процесі педагогічного експерименту нами був зроблений аналіз рівня засвоєння знань учнів з теми «Механічний рух» та «Взаємодія тіл». Результати свідчать, що:

- кількість учнів, які мали низький рівень знань з фізики зменшилась на 11%;

- найбільші зрушення відбулися серед учнів, які мали достатній рівень знань, їх кількість зросла з 32% до 47%;

- позитивні зрушення відбулися також серед школярів, які мають високий рівень знань з фізики, їх кількість зросла на 10%.

Узагальнюючи вищенаведене, можна зробити висновок, що використання ігрових ситуацій на уроках фізики сприяє підвищенню пізнавального інтересу учнів та рівня засвоєння навчального матеріалу.

Література:

1. Бердникова // Педагогическое мастерство: материалы II междунар. науч. конф. (г. Москва, декабрь 2012 г.). – М. : Буки-Веди, 2012. – С. 100-102.
2. Анкета для учащихся по мотивации изучения английского языка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: URL: <http://nsportal.ru/shkola/inostrannye-yazyki/library/2012/08/29/anketa-dlya-uchashchikhsya-i-dlya-roditeley>